

Under maj månad har vi i många år firat Folknykterhetens vecka. I år vill vi uppmärksamma något som berör oss alla och som vi får allt svårare att värja oss ifrån. Den ständigt ökande känslan av att otryggheten i samhället växer och satsningar behövs för att du, jag och alla andra ska känna oss trygga.

Ni har alla sett de svarta löpsedlarna om bråk och fylla som genomsyrar de aktiviteter som borde vara folkfester, hockeymatcher som bryts efter halva tiden, fotbollsmatcher som får spelas för tomma läktare och alla de som blir omhändertagna under stadsfestivalens glada ljus.

I år går vi till val och vi översköls av löften om fler poliser. Fler skyddsvästar, hjälmar, förstärkningsvapen och kroppsburna kameror lovar regeringen med satsningar på ytterligare 200 miljoner till Polismyndigheten. Det är mycket pengar... Och visst vill vi ha poliser som har tillgång till skyddsutrustning och förstärkningsvapen. Vi vill ha poliser i yttre tjänst med kroppsburna kameror för att förbättra arbetsmiljön och bidra till ökad lagföring av personer som begår brott.

Men tänk så mycket tryggare vårt samhälle skulle bli och vi gjorde lika stora satsningar på att minska alkoholkonsumtionen.

Alkohol är den enskilt största bidragande faktorn bakom våld i samhället. Närmare tre av fyra slag utdelas på fyllan och närmare vartannat mord (45 %) begås av en berusad förövare.

Vi vet att om alkoholkonsumtion minskar, minskar också våldet med ett tryggare samhälle som följd. Satsningar på polisen måste kombineras med satsningar inom alkoholpolitiken.

WHO (Världshälsoorganisationen) skriver i sina rapporter att åtgärder som minskar alkoholkonsumtionen i en befolkning har bevisats vara effektiva för att minska våld. Vilka åtgärder syftar då WHO på? Jo det handlar om högre skatt på öl, vin och sprit. Minskat antal timmar eller dagar då alkohol säljs och reglering av försäljningsställen för alkohol. I Sverige tillämpas detta genom det vi kallar för alkoholskatt, alkoholmonopol och serveringstillstånd. Därför går det inte att hävda att fler poliser skulle lösa ett problem om vi samtidigt vill avskaffa alkoholmonopolet genom gårdsförsäljning.

Den politiker som på allvar vill öka tryggheten och minska våldet i samhället måste även ha en plan för hur alkoholkonsumtionen ska minska. Vi vet alla att alkohol ökar våld och otrygghet i samhället. Men våra beslutsfattare har alltför länge valt att blunda för sambandet och sitt eget ansvar. Nu är det dags att vi alla börjar prata om elefanten i rummet. Alkoholen är det obehagliga samtalsämnet när vi pratar om otrygghet och vår rörelse känns ofta obekväma för att vi påpekar det självklara: "Alkohol är den enskilt största faktorn bakom våld i samhället". Alkoholnormen har vunnit terräng så till den milda grad att prata om det självklara inte är självklart i det offentliga rummet.

IOGT-NTO är den svenska nykterhetsrörelsens största organisation, vi har drygt 30 000 medlemmar som den här veckan firar folknykterhetens vecka över hela Sverige. Vi har varit en motpol till den svenska alkoholkulturen i över 130 år och vi kommer fortsätta ropa högt för den frihet och lycka som alla människor har rätt till. Frihet att umgås och frihet att känna oss trygga utan att alkohol eller andra droger bidrar till den upplevda otryggheten i samhället.

Jobbar vi tillsammans och kanaliserar den folkrörelse vi är, så kan vi förändra. Vi kan påverka andras beteenden genom vårt eget. Vi kan arbeta politiskt för att se till att de som aspirerar till nya

politiska uppdrag efter valet vet att vi köper inte budskapet att konsekvenserna av lägre alkoholskatt, längre öppettider på krogen och avskaffandet av alkoholmonopolet kan åtgärdas genom fler poliser eller informationsmaterial från en statlig myndighet.

Vi kan förändra, vi kan ta debatten på sociala medier och i fikarummet. Just nu kämpar vi för att förklara det självklara: Mindre alkohol är det effektivaste sättet att skapa ett tryggare samhälle med mindre våld och med den starka opinion för ett tryggare samhälle som finns är jag säker på att vi snart kommer se förändringar även där. Så fira folknykterhetens vecka med stolthet för det vi redan gjort och med gott mod för det vi kommer lyckas med framöver. Tack för ordet!